

XXIII TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine Js35 .4-7a)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Ütelge neile, kel süda on hirmu täis: "Olge julged, ärge kartke, vaata, siin on teie Jumal. Tema kättemaks jõuab - teie Jumala karistus. Tema ise tuleb ja päästab teid. Siis avanevad pimedate silmad ja kurtide kõrvad lähevad lahti. Siis hüppab lonkaja otsekui hirv ja kidakeelse keel hõiskab. Sest veed hakkavad purskama kõrbes ja mägiõed kõnnumaal. Kuumavirvenduses lõõskav liiv saab järveks ja põuane maa veeallikaiks."
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps146 ,6-7. 8-9b. 9c-10)

R: Kiida, minu hing, Issandat.

Kes on loonud taeva ja maa, mere ja kõik, kes seal elavad.
Tema hoiab tõde igavesti.
Kes mõistab õiglast kohut neile, kellele tehakse liiga.
kes annab näljasele leiba ja päästab lahti kinniseotud.
R:

Kes avab pimedate silmad
ja tõstab sirgeks need, kes on küüru vajunud.
Kes kaitseb pagulasi,
aitab vaeslapsi ja lesknaisi.
R:

Issand armastab õigeid,
kuid öela ta juhib eksiteed.
Issand on kuningas igavesti
Sinu Jumal, Siion, valitseb põlvest põlve.
R:

(Teine lugemine Jk2 ,1-5)

Lugemine püha apostel Jaakobuse kirjast:

Mu vennad, pidage au sees usku meie Issandasse Jeesusesse Kristusesse, kirkuse Issandasse, ja ärge vaadake inimese isiku peale. Sest kui teie kogunemisele tuleb mees, kuldsõrmus sõrmes ja uhkeis rõivais, ning samas tuleb ka vaene määrdunud rõivais, aga teie vaatate uhke rõiva kandjale ja ütlete temale: "Istu siia aukohale", aga vaesele mehele ütlete: "Seisa seal", või "istu siia mu jalajäri ette", kas te siis ei ole teinud vahet inimeste vahel ja mõistnud kohut eelarvamuste järgi. Kuulake, mu armsad vennad, kas Jumal pole siis valinud selle maailma vaeseid saama usus rikkaiks ja kuningriigi pärijaiks, mille ta on töötanud neile, kes teda armastavad?
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 4,23b)

Halleluuja. Jeesus kuulutas evangeeliumi jumalariigist ja tegi inimesi terveks kõikidest haigustest. Halleluuja.

(Evangeelium Mk7 ,31-37)

Lugemine püha Markuse evangeeliumist:

Sel ajal lahkus Jeesus Tüürose aladelt ja tuli Siioni kaudu Galilea järve äärde, Kümmelinnaa keskele. Ja tema juurde toodi kurttumm ja paluti, et ta teda puudutaks. Ja ta viis kurttumma rahvahulgast eemale, pani oma sõrmed tema

kõrvadesse, võttis ja puudutas oma süljega tema keelt, vaatas üles taevasse, ohkas ja ütles talle: "Effataa!", see on "Mine lahti!". Ja kurttumma kõrvad läksid lahti ja tema keeleköididik pääses valla ning ta rääkis selgesti. Aga Jeesus keelas neil sellest kellelegi rääkimast, kuid mida enam ta keelas, seda enam nad sellest kuulutasid. Ja inimesed olid hämmastunud ning ütlesid: "Kõik on ta hästi teinud: kurdid paneb ta kuulma ja tummad rääkima." See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui keegi meist endale mõne kodumasina või muu elektriga töötava aparaadi ostab, siis on soovitatav kõigepealt instruksiooni lugeda ja alles seejärel masin vooluvõrku lülitada. Muidu võib julguseproov lõppeda läbipõlenud korkide ja tootäie vastiku plastmassihaisuga, millest ei saa niipea lahti.

Aga kui päris aus olla, siis kes meist ikka manuaali kohe lugema hakkab? Uus masin äratav - eriti meeste puhul - uudishimu ja õhinat, ja kasutamiseõpetuses on tavaliselt liiga palju peatükke ja need on täis mõttetuid oskussõnu. Nii sosistab väike kuradike meile kõrva sisse: su oma kaasasündinud tarkusest jääb ju ülegi, et mingist tobedast masinast jagu saada... Paraku elekter lolli ei armasta, nagu kõnekäänd ütleb, ja kuigi vahel on õnne, siis üpris tihti ei ole ka.

Kas evangeeliumiga ei ole mõnikord samamoodi? Kui Jeesus kellegi imelisel väel terveks tegi, tavatses ta kõiki osalisi ja pealtnägijaid manitseda, et nad ei räägiks sellest kellelegi - kuid tema keeld ei mõjunud. Nii mõistame meiegi Jeesust sageli just selle pärast valesti, et meil pole kannatust kuulata ega järele mõelda, vaid tahame pigem ise rääkida ja tegutseda. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

(Preester pöördub koguduse poole viipekeeles...) Armsad õed ja vennad, kas te saite minust aru? Ma üritasin teile nimelt viipekeeles öelda: "Tere päevast, südamluk teretulemast ja Jumala rahu!". Kuna ma tegelikult viipekeelt kahjuks ei oska, siis jääb üle vaid loota, et ma kuskil viga ei teinud ja ei lubanud kogemata teile kõigile nurgapealses hiina restoranis kevadrullid välja teha.

Imelik keel, see viipekeel. Eriti kummalisena tundus mulle sõna "inimene" ameerika ühendriikide murdes, mille viibe meenutab revolvrilt, nii et kui tahad öelda "meeleheitel inimene", siis peaks selle vist suunama meelekohta.

Nali naljaks, aga nii see kord on võõra keelega, et me kuuleme küll, aga oleme öeldu suhtes kurdid - või viipekeele puhul näeme, aga oleme pimedad. Rääkida me võõrast keelt ju ei oska, nii et tummad oleme ka. Võõral maal olles ja kohalikku keelt mitte osates võiks meid siis lausa kurttummadeks kuulutada? Aga kuidas see ka ei oleks, sõna "tumm" tuleb eesti keelde saksa sõnast "stumm" mis omakorda tuleneb sama keele sõnast "dumm" ja tähendab lolli. Niisamuti on sõnal "kurt" paljudes keeltes varjundid "tuim, õõnes, tuhm". Kaugetel aegadel nimelt ei olnud kuulmis- ja kõnehäirete põhjuseid veel võimalik teaduslikult uurida, ja seetõttu seostus nendega palju kummalisi eelarvamusi. Sellepärast räägitakse tänapäeval ka eesti keeles pigem kuulmispuuetega inimestest või vaegkuuljatest.

Nendel aga, kellel pole rääkimisega raskusi, võib probleem olla risti vastupidine, nagu evangeelium tunnistab: "... kuid mida enam ta keelas, seda enam nad sellest kuulutasid". Ühest küljest keelas Jeesus sündinud ime kohta jutte levitada, teisest küljest hakkas tunnistajais mõjuma keelu ja kiusatuse psühholoogia, nii nagu apostel Paulus sellest oma kirjas roomlastele kirjutab ja ütleb: "Kuid pattu ma poleks ära tundnud muidu kui Seaduse läbi; sest ma ei oleks himustamisest midagi teadnud, kui Seadus ei oleks öelnud: "Sa ei tohi himustada!" Aga patt, kasutades võimalust, tekitas minus käsu kaudu igasuguseid

himusid..." (Rm 7,7-9)

Kuulekus ei ole paraku alati voores - me teame ajaloost palju juhtumeid, kus kergeusklikkus ja sõnakuulelikkus inimestele palju viletsust ja koguni mõttetu surma töid. Kuid see, mida Jeesus tänases evangeeliumis inimesumma käest palub, ei ole mitte kuulekus, vaid diskreetsus. Diskreetsus on kahtlemata voores, ning peaks kehtima kõige puhul, mis pole lausa kuritegu. Rahvasumm oli tunnistajaks tervenemise imele - millelegi, mida nad ei oleks pidanud tingimata nägema - ja sellest kuulujuttude levitamine oli kahjulik Jeesuse missioonile. Sest Jeesus tuli mitte kui imearst, vaid kui prohvet - inimesed aga soovisid temas näha pigem võlurit, kes suudab imevägesid oma tahtmise järgi kamandada. Tõeliste imede taga on kahtlemata ka üleloomulik mõistus, kellel on kindlasti palju kaugenägelikumad eesmärgid kui need, mida inimene ise näha või välja mõelda oskab. Just selle pärast ei soovinud Jeesus, et inimesed räägiks tema imetegudest, sest tema ei tulnud siia maailma õpetama mitte imede tegemist, vaid moraalseid väärtusi.

Armsad õed ja vennad, võibolla peaksime seda, et inimesed tänases evangeeliumis Jeesuse keeldu kuulda ei võta, pidama siiski õnnelikuks õnnetuseks, tänu millele me lõpuks üldse teame, et Jeesus kurttumma terveks tegi. Sellegipoolest peaks inimene Jumala ees pigem kuulama, mitte lobisema - isegi siis, kui ta tahab Jumalat kiita. Me peame püüdma täita oma Isa tahet, mitte vastupidi, taandama ta oma lühinägelike soovide täitjaks, kellest siis kuulujutte rääkida.

Nagu selgub, ei väljendu lollus ("Dummheit") sugugi mitte tummaks jäämise kaudu, vaid pigem vastupidi, liigse lobisemisena. Rahvasuu on selle kohta öelnud: loll räägib, mida teab, tark teab, mida räägib. Tark oskab kuulata, süveneda ja õppust võtta, elada oma veendumuste ja mitte hetkeimpulsside järele. Sellepärast laskem meiegi end Jeesusel tervistada meie kurttumusest, et meie süda kuuleks aina tema kutset. Amen.